

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ КОММУНИКАЦИЙ

Кафедра теории и практики перевода

Бакум Анатолий Алексеевич

**КОГНИТИВНО-КОНЦЕПТУАЛЬНОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ
АМЕРИКАНСКОГО ИНАУГУРАЦИОННОГО
ДИСКУРСА**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат психологических наук,
доцент О.И. Уланович

Допущен к защите

«___» _____ 2022 г.

Зав. кафедрой теории и практики перевода,
кандидат филологических наук,
доцент Никитенко Татьяна Васильевна

Минск, 2022

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 73 стр., 3 главы, 2 приложения, 3 иллюстрации, 50 источников.

Ключевые слова: ДИСКУРС, ПОЛИТИЧЕСКИЙ ДИСКУРС, ИНАУГУРАЦИОННЫЙ ДИСКУРС, КОНЦЕПТ, КОНЦЕПТОСФЕРА, ТОПОС, ТОПОСФЕРА, КОНЦЕПТУАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ, АНАЛИЗ ТОПОСФЕРЫ, СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ.

Объект исследования: инаугурационный дискурс как особая форма торжественного фатического общения, уникальный способ организации информации как языковой, так и неязыковой в соответствии с важной характеристикой инаугурационной речи – ее перформативностью.

Цель исследования: лингво-когнитивное моделирование инаугурационного дискурса в американской лингвокультуре с учетом специфики ее коммуникативного пространства и этнокультурного мировидения народа.

Методы исследования: дискурс-анализ, концептуальный анализ, контекстуально-семантический анализ, статистический метод, метод моделирования, количественный и качественный сравнительный анализ.

Полученные результаты и их новизна. В ходе исследования нами были обобщены определения понятия «дискурс», обозначены стилистические особенности политического дискурса и выявлены характерные для инаугурационного дискурса структура и конститутивные характеристики. Нами были структурированы концептосферы и топосферы инаугурационных речей Дж. Байдена и Д. Эйзенхауэра, проведён качественный и количественный сравнительный анализ найденных концептов и топосов. В результате данного анализа нами были выявлены ключевые концепты и топосы инаугурационного дискурса.

Практическая значимость исследования и область применения. Выявленные в результате исследования характерные для инаугурационного дискурса концепты и топосы могут найти применение при анализе инаугурационного дискурса независимо от исторического контекста, языка и культуры. Реализованная схема выявления актуальных акцентов в политической коммуникации и современных тактик воздействия на адресата (посредством определения топосов) может рассматриваться в качестве метода оценки в синхронной проекции специфики формата взаимодействия власти с народом применительно к любой культуре, обществу, любой стране или исторической эпохе.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца 73 стар., 3 главы, 2 дадаткі, 3 ілюстрацыі, 50 крыніц.

Ключавыя словы: ДЫСКУРС, ПАЛІТЫЧНЫ ДЫСКУРС, ІНАЎГУРАЦЫЙНЫ ДЫСКУРС, КАНЦЭПТ, КАНЦЭПТАСФЕРА, ТОПАС, ТОПАСФЕРА, КАНЦЭПТУАЛЬНЫ АНАЛІЗ, АНАЛІЗ ТОПАСФЕРЫ, ПАРАЎЛЕНЧЫ АНАЛІЗ.

Аб'ект даследавання: інаўгурацыйны дыскурс як асаблівая форма ўрачыстых фатычных зносін, унікальны спосаб арганізацыі інфармацыі як моўнай, так і пазамоўнай у адпаведнасці з важнай характарыстыкай інаўгурацыйнай гаворкі – яе перфарматыўнасцю.

Мэта даследавання: лінгва-кагнітыўнае мадэляванне інаўгурацыйнага дыскурсу ў амерыканскай лінгвакультуры з улікам спецыфікі яе камунікатыўнай прасторы і этнакультурнага светабачання народа.

Метады даследавання: дыскурс-аналіз, канцэптuallyны аналіз, кантэкстуальна-семантычны аналіз, статыстычны метады, метады мадэлявання, колькасны і якасны параўнальны аналіз.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. У ходзе даследавання намі былі абагульнены вызначэнні паняцця "дыскурс", абазначаны стылістычныя асаблівасці палітычнага дыскурсу і выяўлены характэрныя для інаўгурацыйнага дыскурсу структура і канстытутыўныя характарыстыкі. Намі былі структураваныя канцэптасферы і тапасферы інаўгурацыйных прамоў Дж. Байдэна і Д. Эйзенхаўэра, праведзены якасны і колькасны параўнальны аналіз знойдзеных канцэптаў і тапасаў. У выніку дадзенага аналізу намі былі выяўлены ключавыя канцэпты і топасы інаўгурацыйнага дыскурсу.

Практычная значнасць даследавання і вобласць прымянення. Выяўленыя ў выніку даследавання характэрныя для інаўгурацыйнага дыскурсу канцэпты і топасы могуць знайсці прымяненне пры аналізе інаўгурацыйнага дыскурсу незалежна ад гістарычнага кантэксту, мовы і культуры. Рэалізаваная схема выяўлення актуальных акцэнтаў у палітычнай камунікацыі, і сучасных тактык уздзеяння на адрасата (пасродкам вызначэння топасаў) можа разглядацца ў якасці метаду ацэнкі ў сінхроннай праекцыі спецыфікі фармату ўзаемадзеяння ўлады з народам у дачыненні да любой культуры, грамадства, любой краіны ці гістарычнай эпохі.

ABSTRACT

Diploma project 73 pages, 3 chapters, 2 supplements, 3 charts, 50 sources.

Keywords: DISCOURSE, POLITICAL DISCOURSE, INAUGURATION DISCOURSE, CONCEPT, CONCEPTOSPHERE, TOPOS, TOPOSPHERE, CONCEPTUAL ANALYSIS, TOPICOSPHERE ANALYSIS, COMPARATIVE ANALYSIS.

The object of the study: the inaugural discourse as a special form of solemn phatic communication, a unique way of organizing information, both linguistic and non-linguistic, in accordance with an important characteristic of inaugural speech, its performativity.

The aim of the research: Linguistic and cognitive modeling of inaugural discourse in American linguoculture, considering the specifics of its communicative environment and ethnocultural worldview of the people.

Methods used in the research: discourse analysis, conceptual analysis, contextual-semantic analysis, statistical method, modeling method, quantitative and qualitative comparative analysis.

The results obtained and their novelty. In the study we generalized definitions of the concept of "discourse", outlined stylistic features of political discourse and identified the structure and constitutive characteristics characteristic of the inaugural discourse. We structured conceptospheres and topospheres of J. Biden's and D. Eisenhower's inaugural speeches, conducted qualitative and quantitative comparative analysis of the found concepts and topoi. As a result of this analysis we have identified key concepts and topoi of the inaugural discourse.

The practical value of the research and spheres of application. The concepts and topoi found as a result of the study can be used in the analysis of the inaugural discourse regardless of the historical context, language and culture. The implemented scheme of identifying the actual accents in political communication, and modern tactics of influence on the addressee (through the definition of topoi) can be considered as a method of evaluation in a synchronous projection of the specificity of the format of interaction between the authorities and the people for any culture, society, any country or historical period.